

Folketingets Uddannelses- og Forskningsudvalg
Christiansborg

25. september 2023

Svar på Uddannelses- og Forskningsudvalgets spørgsmål nr. 213 (Alm. del) af 28. august 2023 stillet efter ønske fra Katrine Robsøe (RV)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de skønnede velstandseffekter af den sektordimensionering, der indgår i ”Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark” (2023) og de bagvedliggende antagelser og forudsætninger? Herunder bedes både den samlede velstandseffekt, produktivitet og beskæftigelse opgjort pr. år frem til 2075.

Svar

Virksomheden af sektordimensionering, der indgår i ”Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark” (2023), skønnes isoleret set at øge velstanden målt ved strukturelt BNP med 1,4 mia. kr. i 2030, *jf. tabel 1 og faktaarket ”Provenu- og beskæftigelsesvirkninger af Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark” af 27. juni 2023*. Virkningen på velstanden af sektordimensionering kan henføres til øget arbejdsudbud som følge af en tidligere udtræden på arbejdsmarkedet.

Den isolerede velstandsvirkning fra sektordimensionering vurderes at være negativ på lang sigt, svarende til knap -13 mia. kr. i 2075, som følge af en lavere beregnet produktivitet for dimittender fra erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser sammenlignet med kandidatuddannelser, hvilket følger regneprincipper for ændringer i uddannelsesniveauer.

Tabel 1

Velstandsvirkning af sektordimensionering i ”Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark” (2023) målt ved strukturel BNP

Mia. kr. (2023-niveau)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2032	2034	2075
Sektordimensionering	0,0	0,1	0,1	0,2	0,7	1,4	1,2	1,0	-12,7

Anm.: Tallene i tabel 1 fremgår også af faktaarket ”Provenu- og beskæftigelsesvirkninger af Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark” af 27. juni 2023.

Kilde: Faktaarket ”Provenu- og beskæftigelsesvirkninger af Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark”.

I beregningerne af reformøkonomien er der taget udgangspunkt i den forventede ændring i optaget til de akademiske bacheloruddannelser som følge af sektordimensionering på 8 pct. Den forventede ændring i optaget fremgår af faktaarket ”Tilpasning af optag på universiteterne” af 27. juni 2023. De bagvedliggende antagelser og forudsætninger fremgår af boks 1.

Boks 1

Antagelser og forudsætninger i beregningerne

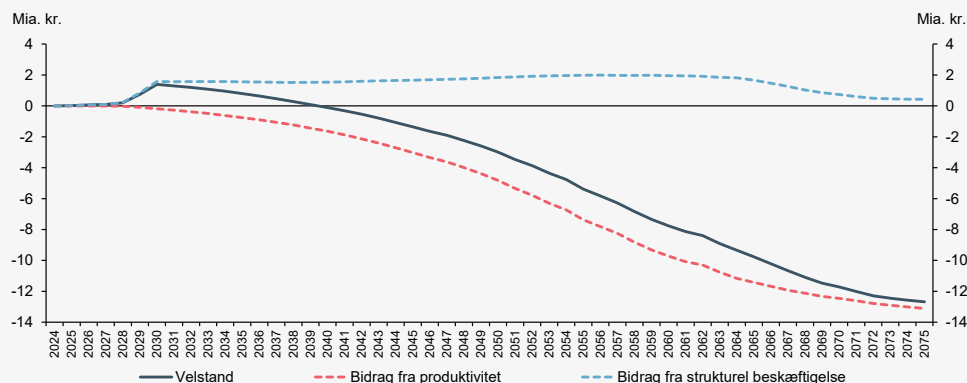
Det er lagt til grund, at reduktionen i optaget på de akademiske bacheloruddannelser medfører en tilsvarende samlet stigning i optaget på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser for danske studerende. Dette medfører, at der er forudsat et kortere uddannelsesforløb og lavere uddannelsesniveaue for den omfattede gruppe.

Det er lagt til grund, at et kortere uddannelsesforløb medfører en tidligere udtræden på arbejdsmarkedet, hvilket isoleret set har en positiv indvirkning på den samlede lønsum og dermed velstandsniveaue. Samtidig er et lavere uddannelsesniveaue isoleret set – via lavere forventet produktivitet – forbundet med en reduktion i den samlede lønsum og påvirker dermed velstandsniveaue negativt.

Samtidig er det forudsat, at beskæftigelsesgrad og timeløn er positivt korreleret med uddannelsesniveaue, og at der ikke er fuldt gennemslag på beskæftigelse og produktivitet ved skift mellem uddannelsesniveauer. Dette følger af Finansministeriets regneprincipper, som bl.a. er nærmere beskrevet i ”Finansredegørelse 2014”.

I figur 1 er vist den skønnede virkning af sektordimensioneringen på velstandsniveaue målt ved strukturelt BNP opdelt på hhv. bidraget fra produktivitet og strukturel beskæftigelse. Figuren viser, at bidraget fra strukturel beskæftigelse er positivt fra 2025 som følge af effekten af kortere uddannelsesforløb. Derudover viser figuren, at bidraget fra produktivitet er negativt fra 2028, hvilket skyldes et lavere uddannelsesniveaue. Det positive bidrag fra øget strukturel beskæftigelse dominerer indtil 2039, hvorefter det negative bidrag fra lavere produktivitet dominerer.

Figur 1
Opdelt velstandsvirkning af sektordimensionering i ”Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark” (2023)

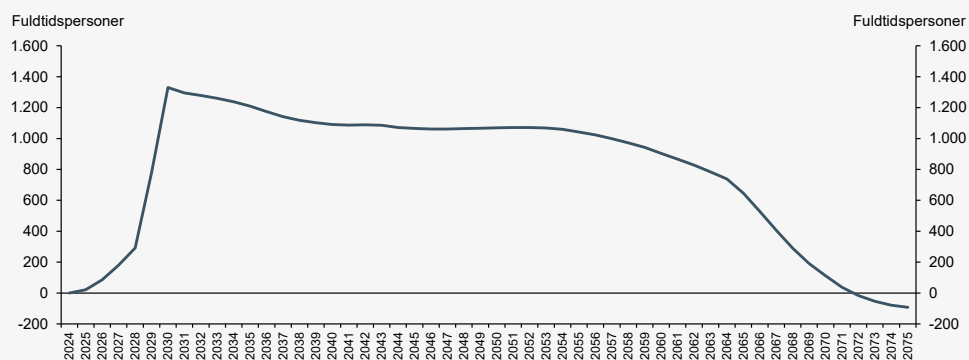
Anm.: Beregningerne tager udgangspunkt i en sektordimensionering på 8 pct. fra 2025. Den samlede velstandsvirkning er målt ved strukturelt BNP og er opdelt på hhv. bidraget fra produktivitet og strukturel beskæftigelse.

Kilde: Egne beregninger.

I figur 2 er vist den skønnede virkning af sektordimensionering på den strukturelle beskæftigelse opgjort i fuldtidspersoner. Figuren viser, at sektordimensioneringen øger den strukturelle beskæftigelse indtil 2071, da virkningen ved tidligere udtræden på arbejdsmarkedet er mest markant. Derefter er virkningen på den strukturelle beskæftigelse negativ, da effekten ved lavere uddannelsesniveau – og dermed lavere forudsat beskæftigelsesgrad samt lavere tilbagetrækningsalder – dominerer.

Figur 2

Virkning på strukturel beskæftigelse af sektordimensionering i "Aftale om rammerne for reform af universitetsuddannelserne i Danmark" (2023)

Anm.: Beregningerne tager udgangspunkt i en sektordimensionering på 8 pct. fra 2025.

Kilde: Egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister